

ROK 1950

V roku 1950 podľa vládneho nariadenia došlo ku osamostatneniu správy obce, čiže uskutočnilo sa rozlučenie administratívneho vedenia od Úradu miestnych národných výborov v Rabči, ktorý do tej doby spravoval nielen tunajšiu obec, ale ešte tri v okolí a to: Rabču, Rabčice a Sihelné. Novozriadený miestny národný výbor začal svoju činnosť dňa 20. júla na veľké uspokojenie občanov. Umiestnený bol v dome Jozefa Metesa na križovatke cesty Slaná voda. Vedúcou úradníčkou výboru bola menovaná Mária Kompanová, pochádzajúca z Bobrova, ktorá predtým niekoľko rokov pracovala na úrade MNV v Rabči. Za výpomocnú kancelársku silu bola prijatá Anna Chromčáková, rodom z tunajšej obce a zriadencom zostal Jozef Vorčák, roľník. Mimo toho bol do obce pridelený aj tajomník Peter Urbanovič, rodom z Porubky, ktorý však už v októbri nastúpil na vojenskú službu a na jeho miesto prišiel nový tajomník Móric, rodom z Necpal.

Účtovníctvo zostalo až do konca roka ešte v Rabči, keďže na vedenie tejto agendy nebolo súčasnej osoby. Od 1. januára boli založené matriky zvlášť pre obec tunajšiu, lebo do tých čias boli matriky v Rabči pre všetky obce obvodu spoločné. Založené boli iba 2 matriky a to: narodení a úmrtí. Matriky sobášených nebola nakoľko pri MNV nebolo vhodnej miestnosti pre sobáš. Roľníkom v tomto roku boli dodávky niektorých výrobkov zničené, najmä u zemiakov a sena. Dodávky rastlinných výrobkov boli totiž predpísané podľa určeného plánu plochy osevu. Z celkovej výmery oračín mal každý hospodár podľa plánu 30 % osadiť zemiakmi, ovsom osiať 50 %, jačmeňom 8%, ďatelinou 10 % a ostatnú plochu mohol použiť na pestovanie zeleniny. Plánovaný výnos úrody z hektára bol u zemiakov 110 g, u ovsa 11 g u jačmeňa 10 g a dodávka bola určená z tohto plánovaného výmeru a to 10 %, čiže na jeden hektár plánovaného osadu bola ročná dodávka zemiakov 1100 kg, jačmeňa 100 kg, atď. Kontingent sena bol celkom nízky iba 50 kg z hektára. Vrchnosti odporúčali rozpisovať tieto aj ostatné dodávky odstupňované podľa veľkosti a skupín hospodárstiev, ale predseda národného výboru tento návrh odmietol. V obecnom pláne výroby malo byť osiate 10 ha žitom a 5 ha pšenicou, ktorá povinnosť bola rozpísaná po 10 - 15 árov roľníkom s výmerou pôdy nad 10 ha, ale dodávka tohto obilia predpísaná nebola. V druhej polovici mája nastal v dedine rozruch, že na základe písomného anonymného oznámenia o nesprávnom hospodárení našom JRD prišli revízori, ktorí kontrolovali všetky účty a spisy týkajúce sa vedenia a šafárenia v jednotnom roľníckom družstve od jeho založenia. Revízia trvala 7 dní a nakoniec oznámili, že schodok dosahuje sumu 98 000 Kčs, načo predseda predložil svoje požiadavky počítajúce 100 Kčs za každý deň vedenia družstva a kamsi ušiel, takže ho nebolo vidieť až v novembri. Vedením JRD bol dočasne poverený člen správy Anton Spuchliak, roľník.

O týždeň bola voľba nového predsedu a správy, ktorej sa zúčastnil aj zástupca Krajského národného výboru Ján Marko. Za predsedu bol zvolený roľník Pavel Hrubjak a za účtovníka Jozef Brnčík. Dočasne poverený člen žiadal za šesťdenné vedenie družstva 600 Kčs a majiteľ domu, v ktorom sa konala revízia 700 Kčs za sedemdenné nájomné a čistenie miestnosti. Takto ľudia chápali prerod dediny k bohatšiemu životu. Ku spoločnému hospodáreniu v družstve nedošlo, len spoločné pasienky sa obhospodárovali družstevne. Pátraníc za zmiznutým predsedom z pochopiteľných dôvodov tiež zavedené nebolo. Súčasne v tej dobe prinášali robotníci pracujúci v lesoch zvesti, že ich denne navštevuje na pracoviskách poľský partizán ozbrojený pištoľou a granátmi, ktorý údajne tvrdil, že má pred sebou veľké osloboditeľské úlohy a dvesto spoločníkov. Členom národnej bezpečnosti sa ho chytiť nedarilo, pretože bol nad mieru opatrný a nepodarilo sa ho zajať ani členom poľskej polície, ktorí sa preobliekali do robotníckych šiat, aby ho týmto spôsobom mohli zaistiť, lebo ho tam hľadali pre niekoľko lúpeží, ale im z dosahu ruky utiekol.

Dňa 20. augusta o ôsmej hodine večer ukrytý pri moste na vyšnom konci vystrelil z loveckej pušky na dvoch členov Národnej bezpečnosti idúcich po ceste a jedného z nich nebezpečne zranil. Po tomto čine o týždeň ho chytili na šope Borsučej hájovne, kde sa uložil na nocľah a na základe jeho výpovedi pri vyšetrovaní boli ešte toho dňa zaistení ako spoluvinníci štyria občania. Tí vraj rôznym spôsobom pomáhali a radili zločincovi v činnosti. Zistilo sa tiež, že zabitý mal byť veliteľ miestneho zboru NB a nie člen Národnej bezpečnosti. Súdne rozhodnutie tohto roku o nich nebolo vynesené, preto všetci zostali vo vyšetrovacej väzbe až do budúceho roka. Zranený sa v nemocnici vyliečil.

Dňa 9. júna v odpoľudňajších hodinách sa nad dedinou rozpútala prudká búrka, z ktorej udrel jeden blesk do domu na nižnom konci a druhý do domu na vyšnom konci. Oheň na nižnom konci bol v zárodku uhasený, ale na vyšnom konci pohltil šopu a strechu na dome, takže zostal len zrub hoci bol z dreva. Zhorelo jedno teľa a pes. Budovy poistené neboli, ale za pomoci spoluobčanov bol dom ešte toho mesiaca opravený. Stanica Národ. bezpečnosti bola prevezená z domu Jána Krchu do kasárne vyše dediny, lebo pohraničná stráž bola spojená s Národnou bezpečnosťou. Medzi ľuďmi sa hovorilo, že do prázdnych miestností sa presťahuje MNV. Taktiež bola zrušená lekárska ordinácia umiestnená v dome Jozefa Metesa. V jeseni 10 občanov bývajúcich v strede, spoločnou svojpomocou zaviedli do svojich domovov elektrické svetlo, ktoré vyrábalo dynamo poháňané mlynskou vodou. Od 10. decembra do konca roka, osem mužov rozpisovalo výrobné a dodávkové úlohy pre jednotlivých roľníkov na rok 1951. Rozpis sa konal na miestnom národnom výbore za inštrukcie zástupcov ONV, ktorí nariadili odstupňovaný triedny rozpis, avšak pracovníci, ktorí to robili (boli to väčšinou členovia MNV), nechceli podľa tejto inštrukcie rozpisovať. Za prácu pri tomto rozpise bolo vyplatené z obecného rozpočtu 9 280 Kčs. Podľa matriky sa narodilo v tomto roku 75 detí, z toho 30 chlapcov a 45 dievčat. Zomrelo 31 osôb, z toho 17 mužov a 14 žien.